

Oktober  
2023

# Biodiversiteit op de begraafplaatsen te Katwijk aan Zee

“Als het in het behoudende Katwijk lukt, lukt het overal”

Marco Barnhoorn





# Organisatie

---

Bestuur

---

Commissie

---

Hoofd Kerkbeheer

---

Voorman

---

5 Medewerkers

Gemiddeld aantal begrafenissen per jaar: 325



# Begraafplaats Duinrust sinds 1952

Ligt 2 km van de kust in duingebied

3.266 keldergraven

1.930 zandgraven

55 algemene graven


71 kindergraven

**5.322 graven totaal**

6000 incl gemeentelijke deel





An aerial photograph of a town at sunset. In the foreground, a tall, ornate church spire with a weather vane of a rooster on top is visible. The town below is densely packed with residential buildings, many with red roofs. In the background, a large cemetery with numerous small, uniform graves is visible. The sky is a mix of orange and blue, indicating the time is either dawn or dusk.

# Algemene Begraafplaats sinds 1793

Na Scheveningen, Tiel, Diemen en Hilversum de 5<sup>de</sup> 'buiten' begraafplaats van Nederland, bijzonder in z'n soort!

**1.075 keldergraven**, waarvan 105 prefab geplaatst in 2007



# Waarom een andere manier van beheer?

---

01

Ethisch niet (meer)  
verantwoord

02

Wettelijk verbod  
op glyfosaat e.d.

03

De vorige  
studiedag was het  
juiste zetje in de  
rug

---

# Wat betekent dit voor de grafvelden?

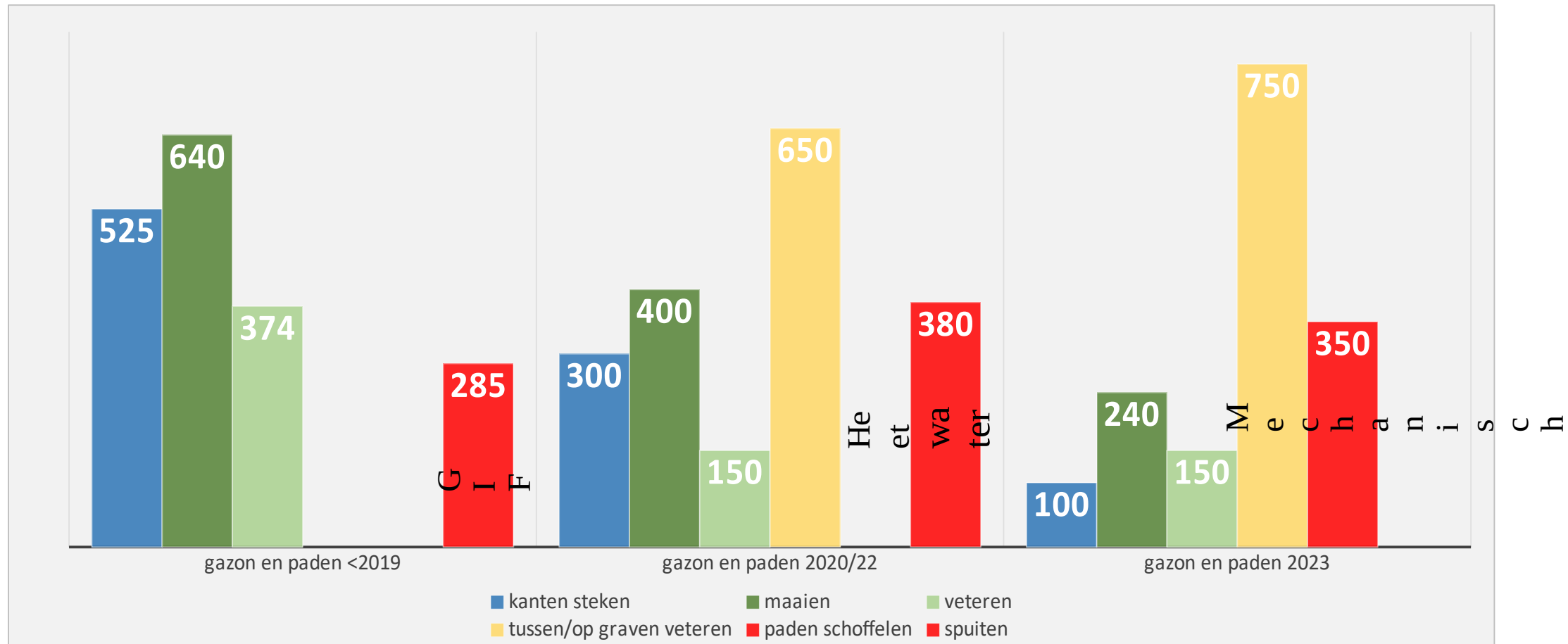
<b>vorig maaibeleid</b>	<b>huidig maaibeleid</b>
> 26 x maaibeurten	< 16 x maaibeurten
Alles gemillimeterd	Loopgedeeltes 7 cm
Alles wekelijks nalopen	delen om de week, eens per maand, 2x per jaar
Alles mulchen	Delen opvangen



# Wat betekent dit voor het overige beheer?

Vorig	huidig
Zwarte grond moet zwart zijn	Bodem mag bedekt zijn
Paden spuiten	Paden mechanisch schoffelen
Tussen graven spuiten	Tussen graven maaien met bosmaaier
Alles scheren als haag (glad en strak)	Terugzetten en afzetten (natuurlijker)
Blad verwijderen uit borders	Blad laten liggen in borders
Snoei afval afvoeren	Snoeiafval in takkenrillen

---



< 2019	2020/22	2023
€ 63.840	€ 52.500	€ 55.650
<b>€ 1.250 gif</b>	<b>€ 45.000 heet water (extern)</b>	<b>€ 1.250 schoffelmachine</b>
€ 65.090	€ 97.500	€ 56.900

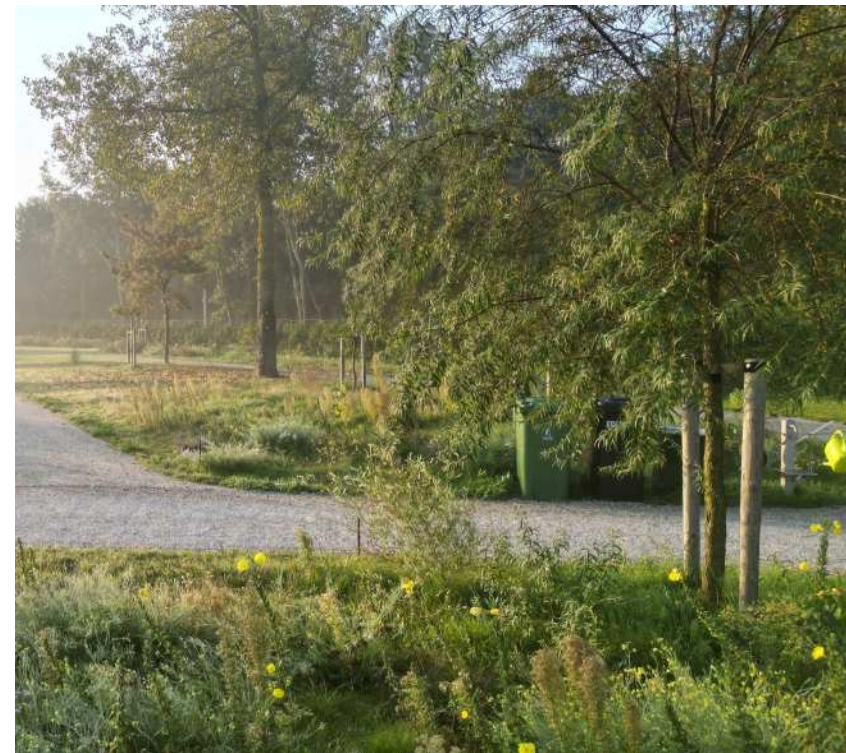


# Voor 2019





# Heden





Voor 2019





# Heden





Voor 2019





# Heden (deels ingezaaid)









# Voor 2019





# heden







# Hoe krijg je het personeel mee?

---

Communicatie – periodiek werkoverleg – meenemen in plannen

Groenbeheerplan – dit bepaalt hoe er gewerkt wordt

Werkrooster – dit zorgt voor structuur in het werk

Trainingen en dagjes uit – gluren bij de burens

---











# Hoe krijg je begrip bij de bezoeker

Met één mond spreken

Nieuwsbrief begraafplaatsen

Kerkblad

Website

Social Media

Uitnodigen voor een bakje koffie



Dit snapt iedereen





Dit is al wat lastiger

- Korstmossen – een symbiose van een schimmel en een alg.
- Wel 80 soorten aanwezig op de Oude Begraafplaats





HEREN  
1871  
1872  
1873  
1874  
1875  
1876  
1877  
1878  
1879  
1880  
1881  
1882  
1883  
1884  
1885  
1886  
1887  
1888  
1889  
1890  
1891  
1892  
1893  
1894  
1895  
1896  
1897  
1898  
1899  
1900

INNEBOLHOUT

INNEBOLHOUT

INNEBOLHOUT

INNEBOLHOUT

GOD'NAM TOT ZICH  
MIJN LIEVE MAN,  
ONZE ZORZAME VADER EN OPA  
CORNELIS JACOBUS





Kerkcitroenkorst



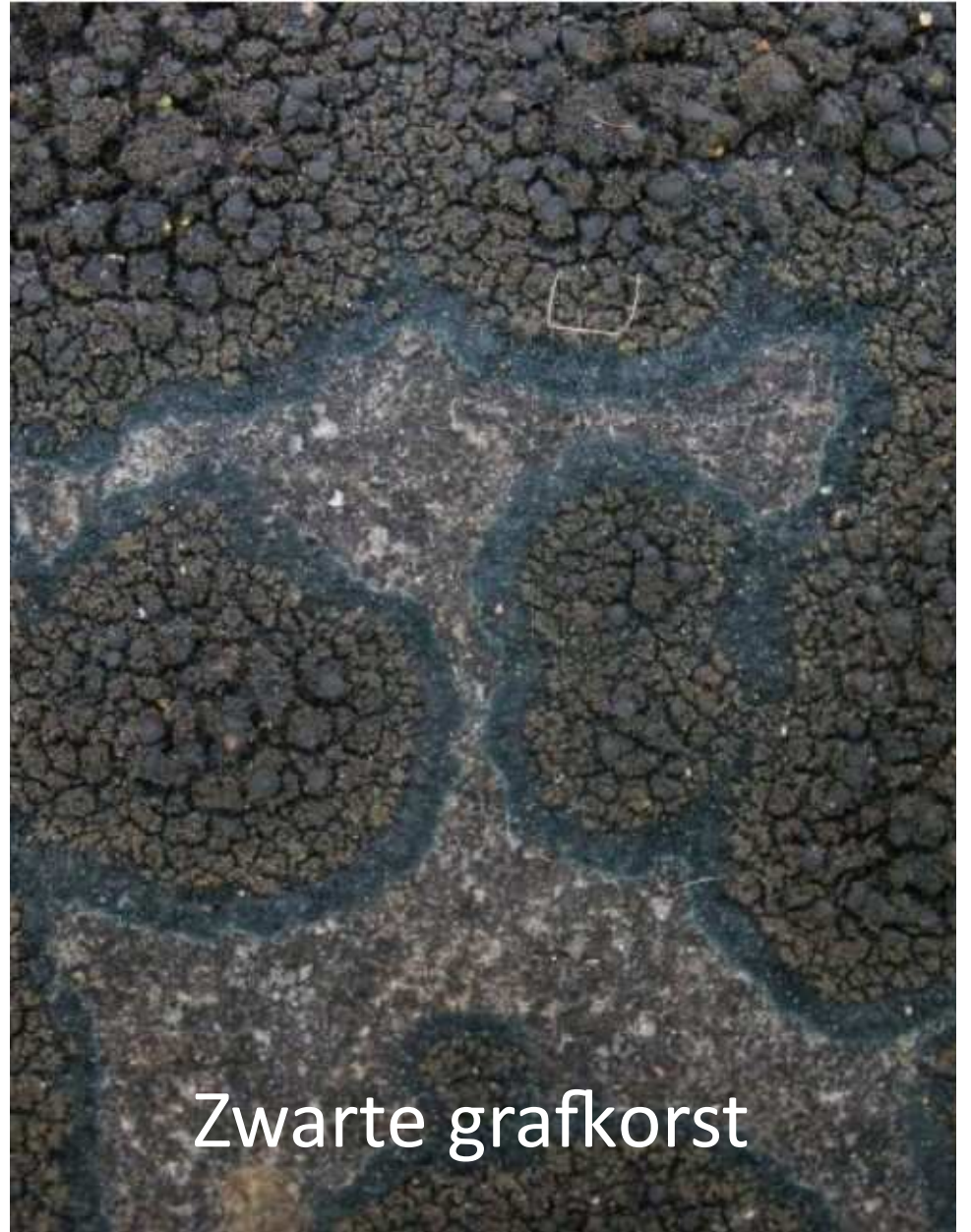
Platte  
Citroenkorst



Gewone Cementkorst



Bolletjes Geleimos



Zwarte grafkorst



“Met kleine aanpassingen,  
proberen we een grote  
verandering op gang te krijgen”

---





Grote bonte specht

Putter

Goudvink

Kuifmees

Groene specht





Ransuil  
Winterkoning  
Houtsnip  
Zwartkop

---





**250** soorten  
nachtvlinders

**12** soorten  
dagvlinders

**50** soorten vogels


egels

reëen

vosjes







“Als het in het behoudende Katwijk lukt,  
lukt het overal”

“Gewoon doen!”

---

Kom gerust eens langs voor een bakje